

pwd. Piotr Kowalczewski HR

Biwak WSH "FLO"

Im. Floriana Marciniaka

Starożytny Rzym

*Galia est omnis divisa in partes tres
Quorum unam incolunt Belgae aliam Aquitani
Tertiam qui ipsorum lingua Celtae nostra Gali
Ave Caesar morituri te salutant!*

FABUŁA:

Rok 695 ab urbe condita. Swój konsulat sprawują Livia Paulinusa Domagalusa i Klia Anna Kalivia. Coraz większy wpływ na rządy uzyskuje warstwa mieszczaństwa. Senatorowie dochodzą do wniosku, że sytuacja może przerodzić się w zbrojne powstanie, na czele którego stanąć miałyby najsilniejszy rzymski ród. Zażarta rywalizacja pomiędzy niektórymi rzymskimi *gentes* zaczyna się w tym okresie zaogniać. Rody walczą praktycznie o wszystko: wpływy w senacie, pieniądze, poparcie społeczeństwa.

Uczestnicy biwaku zostają podzieleni na 6 – 7 osobowe *gentes* (czyli rody) w których będą rywalizować. Podział nastąpi losowo na piątkowym kominku.

Wygrywa ten ród, który podczas całego biwaku zdobędzie najwięcej sestercji. Sestercje można będzie zdobyć za wyniki podczas Igrzysk, biegu, ogólnego wrażenia rodu, pomniejszych zadań.

PLAN RAMOWY:

Piątek

- Wieczór: Kominek (wprowadzenie, gawęda, podział na rody, zasady rywalizacji, nazwy rodów, wybór „głowy rodu”, przygotowanie strojów)

Sobota:

- Przedpołudnie: Igrzyska w Koloseum (krykiet, walki gladiatorów, bitwa morska, wyścig rydwanów, jeździec etc.)
- Popołudnie: bieg w okolicach Andrzejowa (jeżeli pogoda nie dopisze, bieg będzie po szkole), poznanie rzymskich obyczajów, codzienne życie mieszkańców Rzymu.
- Późne popołudnie: przedstawienie wykonane przez 17 GZ.
- Wieczór: Podsumowanie rywalizacji, ogłoszenie wyników.
- Kominek zabawowo – śpiewankowy, nie do końca związany z tematem ☺
- Noc: Przyrzeczenie

Niedziela:

- Apel końcowy

PLAN SZCZEGÓŁOWY:

Kominek Piątkowy:

1. Gawęda („Przechadzka ulicami Rzymu”) 5 min
2. W jaki sposób wykonać rzymski strój. Tworzenie tegoż. 7 min.
3. Podział na grupy 3 min
4. Rody mają za zadanie wybrać głowy rodów i przygotować się do prezentacji rodu, która przedstawiona będzie w formie teatru cieni. 6 min
5. Pierwsza połowa prezentacji – teatru cieni (prześcieradło, latarka etc.) 8 min
6. Płasz „Sześciu szło” – rzymianie wyprawili się na bitwę 4 min
7. Druga część prezentacji 8 min
8. Dyrygent (zabawa, jedna osoba wychodzi, pozostali ustalają kto będzie dyrygentem, dyrygent pokazuje pewne ruchy, które wszyscy muszą po nim powtarzać, osoba która wyszła musi zgadnąć, kto jest dyrygentem). 5 min
9. Przedstawienie zasad rywalizacji, każdy ród otrzymuje 60 sestercji. 3 min

Igrzyska w Koloseum:

ORGANIZACJA:

Zakłady:

Przed poszczególnymi konkurencjami rody będą mogły postawić określoną sumę pieniędzy u bukmachera, obstawiając wynik poszczególnych konkurencji. Wysokości ewentualnych nagród zależą będą od szans na wygraną danego zespołu.

Konkurencje rozgrywane po kolei:

1. Gladiatorzy (17 minut)
2. Krykiet (17 minut)
3. Labirynt (17 minut)
4. Statki (13 minut)
5. Linochwytacz (13 minut)
6. Stonogi (10 minut)

Za każdą wygraną konkurencję, ród będzie dostawał określoną sumę sestercji.

Przewidywany czas całkowity: ok. 2 godziny

OPIS KONKURENCJI:

Krykiet:

Dwie pary z rodu. Jedna osoba z pary niesie drugą na plecach. Osoba niesiona trzyma w swoich rękach kijek, za pomocą którego musi trafić piłką do kosza. Mecz pomiędzy dwoma rodami.

Czas trwania meczu: 3 min

Zapłata za wygrany mecz: 15

Walki Gladiatorów:

Dwie osoby z rodu. „Gladiatorzy” mają na udach i rękach papierowe opaski. Zadaniem wojownika jest zerwanie opasek jednocześnie zachowanie swoich. Walka pomiędzy dwoma rodami. W wypadku, gdyby nie udało się zerwać wszystkich opasek wygrywa ten wojownik, który zerwał tych najwięcej opasek.

Czas trwania: do zerwania opaski, ale maksimum 3 minuty

Zapłata za wygrany mecz: 15

Jeździec w labiryncie:

Dwie osoby z rodu. Jedna trzyma drugą na plecach. „Konia” ma zawiązane oczy. Na ziemi ułożony jest labirynt. „Jeździec” ma za zadanie przeprowadzić „konie” przez labirynt w jak najkrótszym czasie.

Zapłata za wygraną konkurencję”: pierwsze miejsce (15), drugie miejsce (10), trzecie miejsce (5).

Bitwa statków:

Udział bierze cały ród. Walka odbywa się pomiędzy dwoma głowami. Dwie grupy trzymają się za ręce, tworząc koło, stojąc twarzą na zewnątrz. Jedna grupa ma za zadanie rozerwać drugą.

Czas trwania: aż do rozerwania, nie dłużej niż dwie minuty

Zapłata za wygrany mecz: 15

Linochwytacz:

Po jednej osobie z rodu, gra pomiędzy dwoma rodami. Zawodnicy mają przywiązaną do kostek krótką linę. W pewnej odległości od nich, po przeciwnych stronach, znajdują się czapki (każdemu zawodnikowi przeznaczona jest jedna czapka). Zadaniem zawodników jest chwycenie swojej czapki i jednocześnie przeszkodzenie w wykonaniu zadania przeciwnikowi. Kto pierwszy zdobędzie czapkę wygrywa.

Czas: 2 minuty \ mecz

Zapłata za wygrany mecz: 10

Stonogi:

Wyścig. Rody stają gęsiego i chwytają się za biodra. Wygrywa ten ród, który pierwszy dobiegnie do linii mety. Aby nie było tłoku rody zostaną podzielone na dwie grupy.

Czas: 3 minuty \ połowa rodów

Zapłata za wygrany mecz: 10

Życie w Rzymie – Gra terenowa:

*Przybliżony czas:*40 minut \ grupa

Placówka 1 „Okropne rzymskie dzieciństwo, rzymska szkoła”

Placówkowy opowiada kilka informacji o rzymskiej szkole („Ci wredni rzymianie”, str. 74, 75). Jako, że jednym z przedmiotów w rzymskiej szkole była retoryka, zadaniem harcerzy będzie przeczytanie fragmentu antycznego tekstu na role (kilka minut na przygotowanie).

Nagroda za zadanie: od 1 do 15 sestercji (wedle uznania placówkowego).

Czas: 8 minut

Placówka 2 „Paskudne rzymskie jedzenie”

Harcerze mają za zadanie przyporządkować potrawę do pory jej jedzenia (patrz: Dodatek II). Dostają również różne składniki spożywcze, ich zadaniem jest zrobienie określonej potrawy.

Nagroda za zadanie: od 1 do 15 sestercji (wedle uznania placówkowego).

Czas: 7 minut

Placówka 3 „Rzymska religia”

Harcerzom zostaje odczytana zabawna wersja mitu o Prometeuszu. Kiedy harcerze jej wysłuchają, dowiadują się, że ich zadaniem będzie jak najdokładniejsze powtórzenie legendy.

Dodatkowo na rody nałożony zostaje specjalny podatek na rzecz religii, którego wysokość zależeć ma od zamożności rodu.

Czas: 7 min

Nagroda za zadanie: od 1 do 10 sestercji (wedle uznania placówkowego)

Placówka 4 „Wredna rzymska armia”

Rozwiązywanie „oryginalnego” testu na temat rzymskiej armii (patrz: Dodatek I)

Zapłata: dwie sestercje za prawidłową odpowiedź

Czas: 5 minut

Placówka 5 „Nudne rzymskie rozrywki”

Gra w kości. Rzuca się kośćmi (5 razy), podczas gdy harcerze obstawiają:

-jeżeli wybiorą parzystą bądź nieparzystą liczbę oczek, w przypadku wygranej, dostają to co postawili, plus drugie tyle

-jeżeli wybiorą konkretny numer, w wypadku wygranej, dostają trzy razy tyle ile postawili (plus zwrot postawionej kwoty)

czas: 5 minut

DODATKI:

Dodatek 1

Test

Ród (nazwiska):

Gdybyś był rzymskim żołnierzem...

- 1. Co byś nosił pod skórzaną spódniczką?**
  - a) nic
  - b) majtki**
  - c) listek figowy

- 2. Po której stronie rzymskiej drogi byś jeździł?**
  - a) po prawej
  - b) środkiem
  - c) po lewej**

- 3. Jak długo musiałbyś służyć w wojsku?**
  - a) 25 lat**
  - b) 5 lat
  - c) do końca życia

- 4. Kto płaciłby za twój mundur, uzbrojenie i pogrzeb?**
  - a) cesarz
  - b) przysługiwały za darmo
  - c) sam byś za wszystko płacił ze swojego żołdu**

5. Jaki musiałbyś mieć wzrost?
- a) ponad 1,80 m
  - b) pomiędzy 1,60 a 1,80 m**
  - c) poniżej 1,60 m
6. Czego używałbyś zamiast papieru toaletowego?
- a) gąbki osadzonej na patyku i nasączonej zimną wodą**
  - b) Własnej tuniki
  - c) Gazety codziennej
7. Twoja włócznia (pilum) miałaby 60 – centymetrowy grot, który odpadałby w momencie uderzenia o cel. Dlaczego?
- a) aby przeciwnik nie mógł podnieść włóczni i odrzucić jej z powrotem**
  - b) abyś mógł w czasie marszu nosić grot w kieszeni
  - c) ponieważ rzymscy płatnerzy nie umieli solidnie osadzić grota
8. Dlaczego lekarze wojskowi nie zwracali uwagi na krzyki swoich pacjentów podczas operacji?
- a) bo zadawanie bólu sprawiało im przyjemność
  - b) bo szkolono ich, by przy zabiegach nie zwracali uwagi na krzyki żołnierzy**
  - c) bo rzymska armia zatrudniała tylko głuchych lekarzy

Dodatek II

chleb, owoce, jajka, ryby, warzywa, rzodkiew, szparagi, kurczak, zając, ryba, słodki deser, owoce

Prawidłowe przyporządkowanie:

Śniadanie: chleb i owoce

Obiad: Jajka, ryba, warzywa

Wieczera: rzodkiew, szparagi, kurczak, zając, ryba (dania główne), deser, owoce